

Loonaanpassingen per 1 november 2023

Index oktober 2023	(basis 2013)	128,67
	(basis 2004)	157,49
Gezondheidsindexcijfer	(basis 2013)	128,30
	(basis 2004)	154,95
Viermaandelijks gemiddelde		125,65

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
	Mechanisme wet van 2 augustus 1971 CAO 43	<p>vroige sociale uitkeringen x 1,02 (+2%)</p> <p>vroig GGMMI x 1,02 (+2%)</p>		
100.00	Aanvullend paritair comité voor de werkliden	M* (S) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		
101.00	Mijnen	M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		
102.01	Bedrijf der hardsteengroeven en der groeven van uit te houwen kalksteen in de provincie Henegouwen		<p>Toekenning van een premie van 114,26 EUR voor het patroonsfeest van de IV gekroonden voor alle werknemers in dienst op 8 november 2023 en die sinds 8 november 2022 minstens 1 dag gepresteerd hebben.</p>	
102.02	Bedrijf der hardsteengroeven en der groeven van uit te houwen kalksteen in de provincie Luik en Namen		<p>Invoering schoonmaakvergoeding voor persoonlijke kleding van 1,02 EUR per gewerkte dag.</p> <p>Aanpassing bestaanszekerheidsvergoeding.</p> <p>Aanpassing aanvullende vergoeding arbeidsongeschiktheid.</p> <p>Toekenning koopkrachtpremie van 350 EUR, afhankelijk van de winst in 2022, aan alle arbeiders in dienst op 19 september 2023 en met minstens 1 gepresterde dag in 2022. Pro rata indiensttredingen in 2022 (uitzendarbeid inbegrepen).</p>	<p>Verhoging werkgeversbijdrage maaltijdcheques met 0,20 EUR</p>

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
102.03	Porfiergroeven in de provincies Waals-Brabant en Henegouwen en de kwartsietgroeven in de provincie Waals-Brabant			Toekenning van een geschenkencheque van 40 EUR aan elke werknemer.
102.04	Bedrijf van de zandsteen- en kwartsietgroeven op het gehele grondgebied van het Rijk uitgezonderd de kwartsietgroeven van de provincie Waals-Brabant		<p>Invoering schoonmaakvergoeding voor persoonlijke kleding van 1,02 EUR per gewerkte dag.</p> <p>Aanpassing bestaanszekerheidsvergoeding.</p> <p>Aanpassing aanvullende vergoeding arbeidsongeschiktheid.</p> <p>Toekenning koopkrachtpremie van 350 EUR, afhankelijk van de winst in 2022, aan alle arbeiders in dienst op 19 september 2023 en met minstens 1 gepresteerde dag in 2022. Pro rata indiensttredingen in 2022 (uitzendarbeid inbegrepen).</p>	Verhoging werkgemersbijdrage maaltijdcheques met 0,20 EUR
104.00	Ijzernijverheid	M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		
106.01	Cementfabrieken	M* (S) Vorige lonen x 1,002393 (+0,2393%) of basislonen 2021 x 1,136795 (+13,6795%).		
106.02	Betonindustrie		<p>Verhoging bestaanszekerheidsvergoedingen. (!) Vanaf 1 juli 2023</p> <p>Invoering anciënniteitspremie voor arbeiders met 25 of 35 jaar anciënniteit in dezelfde onderneming. (!) Vanaf 1 januari 2023</p>	

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
106.03	Vezelcement		Toekenning van een koopkrachtpremie van 100 EUR of 101 EUR afhankelijk van de in 2022 bhaalde winst aan alle werknemers in dienst op 1 maart 2023 en met minimaal 65 gepresteerde dagen tijdens de periode van 1 januari 2022 tot 31 december 2022. (!) Vanaf 1 september 2023	
109.00	Kleding- en confectiebedrijf	Enkel voor de Franse en Duitstalige Gemeenschap: vorige maandvergoedingen van de industriële leerlingen x 1,02 (+2%).		
115.00	Glasbedrijf	M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%). Afschaffing van de mogelijkheid om bij aanwerving 95% van het minimumuurloon uit te betalen en pas na maximum 4 weken 100%. (!) Vanaf 1 oktober 2023	Index ploegenpremies	Vorige aanvullende vergoeding tijdelijke werkloosheid x 1,02 (+2%).
118.00	Voedingsnijverheid	Enkel voor PC 118.03 en 118.14: index minimum flexi-loon		
119.00	Handel in voedingswaren	Index minimum flexi-loon		
126.00	Stoffering en houtbewerking	Enkel voor de Franse en Duitstalige Gemeenschap: vorige maandvergoedingen van de industriële leerlingen x 1,02 (+2%).		
128.00	Huiden- en lederbedrijf en vervangingsproducten		Invoering aanvullende vergoeding bij moederschapsverlof. (!) Vanaf 1 januari 2023	Verhoging faciale waarde maaltijdcheque tot 4 EUR. De werknemersbijdrage blijft ongewijzigd. (!) Vanaf 1 oktober 2023
129.00	Voortbrenging van papierpap papier en karton	M&R (A) Vorige lonen x 1,0052 (+0,52%).		
140.00	Vervoer en logistiek	Enkel voor het garagepersoneel: M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
140.02	Taxi's	<p>Enkel voor taxichauffeurs: M* (S) vorige vergoeding voor gebrek aan voertuigen en gewaarborgd gemiddeld uurloon x 1,02 (+2%) en index overloon.</p> <p>Enkel voor het garagepersoneel: M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%).</p>		
140.03	Wegvervoer en logistiek voor rekening van derden		<p>Toekenning koopkrachtpremie van 200 EUR bij hoge winst en 350 of 750 EUR bij uitzonderlijk hoge winst. Betaling op 30 november 2023 aan werknemers in dienst op 31 oktober 2023. Pro rata op basis van effectieve prestaties in de periode van 1 november 2022 tot en met 31 oktober 2023 en minimaal 90 effectief gepresteerde dagen in die periode. Reeds betaalde koopkracht- en/of winstpremies mogen in mindering worden gebracht.</p>	
140.04	Grondafhandeling op luchthavens		<p>Toekenning koopkrachtpremie van maximaal 200, 400, 600 of 750 EUR in functie van de gemaakte winst aan arbeiders, van werkgevers aangegeven in de RSZ-categorie 283, met werknemerskengetal 015 of 027, in dienst op 31 augustus 2023 en op het ogenblik van de uitbetaling. Pro rata het aanwezigheidspercentage en de tewerkstellingsbreuk in de periode van 1 januari 2023 tot en met 30 september 2023.</p>	

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
142.01	Terugwinning van metalen		<p>Toekenning koopkrachtpremie van 150 EUR bij hoge winst en van 300 EUR bij uitzonderlijk hoge winst. Betaling uiterlijk op 30 november 2023 aan arbeiders in dienst op 1 november 2023 met minstens 1 maan anciënniteit en minstens 20 gepresteerde dagen in de 6 maanden voorafgaand aan de uitbetaling. Pro rata het arbeidsregime en het aantal maanden met een arbeidscontract in de periode van november 2022 tot en met oktober 2023. Reeds betaalde koopkrachtpremies mogen in mindering worden gebracht.</p>	
142.02	Terugwinning van lompem		<p>Toekenning koopkrachtpremie in functie van de winst in 2022 aan de in dienst zijnde arbeiders met minstens 3 maanden anciënniteit in de onderneming op datum van betaling. Het bedrag wordt bepaald op basis van het aantal dagen afwezigheid in de periode van november 2022 tot en met oktober 2023. Reeds betaalde koopkrachtpremies mogen in mindering worden gebracht.</p>	
149.01	Elektriciens: installatie en distributie			<p>Toekenning ecocheques voor 250 EUR aan alle voltijds tewerkgestelde arbeiders. Referteperiode van 1 oktober 2022 tot en met 30 september 2023. Deeltijdsen pro rata. Uitbetaling op 15 november 2023. Een ondernemings-CAO kan voorzien in een andere invulling van de koopkracht.</p>

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
201.00	Zelfstandige kleinhandel	Index minimum flexi-loon		
202.00	Kleinhandel in voedingswaren	M&R (A) Vorige lonen x 1,01 (+1%). Index minimum flexi-loon.		Index loonplafond vervoerskosten
202.01	Middelgrote levensmiddelenbedrijven	Index minimum flexi-loon		
203.00	Hardsteengroeven		Toekenning van een premie van 73,03 EUR voor het patroonsfeest van de IV gekroonden voor alle werknemers die minstens 1 dag hebben gepresteerd tijdens het refertejaar.	
205.00	Steenkolenmijnen	M* (S) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		
209.00	Metaalfabrikatennijverheid		Verhoging aanvullende vergoeding tijdelijke werkloosheid. (!) Vanaf 1 oktober 2023.	
210.00	Ijzernijverheid	M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%). Niet voor de lonen buiten categorie.		
211.00	Petroleumnijverheid en -handel	Enkel voor de arbeiders: M* (S) Vorige lonen x 1,002393 (+0,2393%) of basislonen 2022 x 1,2565 (+25,65%). Enkel voor de bedienden: M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%)	Index raffinagepremie	

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
216.00	Notarisbedienden		<p>Toekenning van een jaarlijkse premie van 1,1%. Referteperiode van 1 november 2022 tot en met 31 oktober 2023. Volgende mogelijkheden van alternatieve invulling zijn mogelijk indien dit op ondernemingsniveau is voorzien op uiterlijk 31 oktober 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verhoging werkgeversbijdrage in de maaltijdcheques met 3 EUR vanaf 1 november 2017 (enkel als de huidige bijdrage lager is dan of gelijk aan 3,91 EUR); - verhoging waarde ecocheques met 100 EUR en betaling van een premie gelijk aan 0,70% (enkel als de huidige waarde maximum 150 EUR bedraagt); - toekenning ecocheques met een waarde van 250 EUR en betaling van een premie van 0,55% (enkel indien nog geen ecocheques worden toegekend). <p>Toekenning jaarlijks wederkerende premie van 215,34 EUR aan alle voltijds tewerkgestelde werknemers. Referteperiode van 1 november 2022 tot en met 31 oktober 2023. Deeltijdsen pro rata.</p>	
221.00	Papiernijverheid	M&R (A) Vorige lonen x 1,0052 (+0,52%).		
223.00	Sport	Index minimum flexi-loon		
301.00	Havenbedrijf	M* (S) Vorige lonen x 1,016 (+1,6%). Vanaf de morgenshift van 7 november 2023.		
302.00	Hotelbedrijf (Horeca)	Index minimum flexi-loon		
303.03	Exploitatie bioscoopzalen	Index minimum flexi-loon		

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
304.00	Vermakelijkheidsbedrijf	Index minimum flexi-loon		
306.00	Verzekeringswezen	Index studentenloon		
307.00	Makelarij en verzekeringsagentschappen			<p>Toekenning ecocheques voor 250 EUR aan alle voltijds en minstens 80% deeltijds tewerkgestelde bedienden.</p> <p>Toekenning ecocheques voor 200 EUR aan deeltijdsen tussen 60% en 80%.</p> <p>Toekenning ecocheques voor 150 EUR aan deeltijdsen tussen 50% en 60%.</p> <p>Toekenning ecocheques voor 130 EUR aan deeltijdsen die halftijds tewerkgesteld zijn.</p> <p>Toekenning ecocheques voor 100 EUR indien minder dan halftijds.</p> <p>Uitbetaling in het vierde kwartaal van 2023.</p> <p>Niet van toepassing indien omgezet in een gelijkwaardig voordeel voor eind maart van elk jaar (in ondernemingen met syndicale afvaardiging via ondernemings-CAO).</p>
310.00	Banken	<p>M* (S) Vorige lonen x 1,0027 (+0,27%).</p> <p>Vorige studentenlonen x 1,02 (+2%).</p>		
311.00	Grote kleinhandelszaken	<p>M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%).</p> <p>Index minimum flexi-loon.</p>		

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
312.00	Warenhuizen	Index minimum flexi-loon		
314.00	Kappersbedrijf schoonheidszorgen en fitnesscentra	Index minimum flexi-loon		
315.01	Technisch onderhoud bijstand en opleiding in de luchtvaartsector	M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		Index loonplafond vervoerskosten
315.02	Luchtvaartmaatschappijen		Toekenning koopkrachtpremie van 500 of 750 EUR in functie van de gemaakte winst. Betaling uiterlijk op 30 november 2023 aan werknemers met een anciënniteit van 12 maanden. Op bedrijfsniveau kan tegen 30 september 2023 een andere CAO worden gesloten.	
318.02	Diensten voor gezins- en bejaardenhulp van de Vlaamse Gemeenschap	M* (S) Vorig GGMMI x 1,02 (+2%). Invoering barema 'verzorgende in opleiding structurele instroom'. (I) Vanaf 2 februari 2023		
324.00	Diamantnijverheid en -handel	M&R (A) Vorig minimumloon grofbranche x 1,02 (+2%).		Verhoging werkegeversbijdrage maaltijdcheque tot 5,91 EUR
326.00	Gas- en elektriciteitsbedrijf	M* (S) Vorige lonen x 1,002393 (+0,2393%) of basislonen januari 2021 (nieuwe statuten) x 1,2565 (+25,65%). M* (S) Vorige lonen x 1,002393 (+1,2393%) of basislonen januari 2021 (waarborg-CAO) x 1,2565 (+25,65%).		

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
327.00	Ondernemingen voor initiatieven voor werkgelegenheidsontwikkeling in de sector van de buurtdiensten met een maatschappelijk doel, erkend door het Waals Gewest; IDESS	M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		
327.01	Vlaamse sector van de beschutte werkplaatsen de sociale werkplaatsen en de maatwerkbedrijven	<p>Enkel voor de beschutte werkplaatsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%) - Enkel voor de doelgroepwerknemers: index uurloontoeslag vanaf 4 jaar anciënniteit <p>Enkel voor de sociale werkplaatsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%) - Enkel voor de doelgroepwerknemers: index uurloontoeslag vanaf 4 jaar anciënniteit <p>Enkel voor de maatwerkbedrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M* (S) Vorige lonen x 1,02 (+2%) - Enkel voor de doelgroepwerknemers: index uurloontoeslag vanaf 4 jaar anciënniteit 	Enkel voor de sociale werkplaatsen: index kledijvergoeding.	
327.02	Beschutte werkplaatsen gesubsidieerd door de Franse Gemeenschapscommissie	M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		
327.03	Beschutte werkplaatsen van het Waalse Gewest en van de Duitstalige Gemeenschap	M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
330.00	Gezondheidsinrichtingen en -diensten	Algemeen gewaarborgd minimuminkomen: vorige lonen x 1,02 (+2%). Index minimum flexi-loon		
330.01	Federale gezondheidsinrichtingen en -diensten	M&R (A) Vorige lonen (ook IFIC) x 1,02 (+2%).	Index functiecomplement voor sommige werknemers. Enkel voor de psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, rusthuizen voor bejaarden, rust- en verzorgingstehuizen, dagverzorgingscentra en revalidatiecentra: index forfaitair gedeelte van de attractiviteitspremie: 785,83 EUR. Niet voor de Vlaamse Gemeenschap en/of de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.	
330.02	Bicommunautaire gezondheidsinrichtingen en -diensten	M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		
330.04	Residuaire gezondheidsinrichtingen en -diensten	M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		
331.00	Vlaamse welzijns- en gezondheidssector	Enkel voor de instellingen waarvoor geen specifieke CAO werd gesloten: M&R (A) vorige lonen x 1,02 (+2%). Enkel voor de kinderopvang trap 0 en 1: M&R (A) vorige lonen x 1,02 (+2%).		

PC/CP	Omschrijving	Loonsverhogingen	Premies	Andere
332.00	Franstalige en Duitstalige welzijns- en gezondheidssector	M&R (A) Vorige lonen x 1,02 (+2%). Niet voor de instellingen erkend en/of gesubsidieerd door de Duitstalige Gemeenschap.		
334.00	Openbare loterijen	Aanpassing gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen		
335.00	Dienstverlening aan en ondersteuning van het bedrijfsleven en de zelfstandigen	Aanpassing gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen		
336.00	Vrije beroepen	M* (S) Vorige lonen x 1,02 (+2%).		
337.00	Non-profitsector	M* (S) Vorig gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen x 1,02 (+2%).		

Modaliteiten voor de aanpassing van de lonen

- **(!)** = aanpassing met terugwerkende kracht ten gevolge van een CAO die is afgesloten minder dan 5 werkdagen voor het begin van de maand van inwerkingtreding ervan
- **M&R = A** : de aanpassing geldt voor alle lonen (schaallonen en reële lonen)
- **M** : aanpassing van alle lonen met het verschil tussen het nieuwe schaalloon en het vorige schaalloon
- **M* = S** : aanpassing van de schaallonen. Geen aanpassing van de reële lonen als men boven het nieuwe schaalloon wordt betaald
- **M(+spanningen)&R= P** : de aanpassing wordt berekend op het schaalloon aan spanning 100. De overige schaallonen worden aangepast in functie van hun loonspanning. De aanpassing geldt ook voor de reële lonen, echter zonder met die loonspanning rekening te houden.
- **R* = R** : aanpassing van de reële lonen. De aanpassing wordt op alle lonen toegepast, maar het barema wijzigt niet.